ST. FRANCIS SECONDARY SCHOOL

EŻAMIJIET TAL-AĦĦAR TAS-SENA 2016

MALTI

L-ISEM: ________________________________ INDEX NO: ______

IL-KLASSI: Form 2 ___ ĦIN: Sagħtejn

ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA u tħalli XEJN barra.
2. Taqbiżx linja fit-tweġibiet tiegħek.
3. Irrevedi l-karta sew.
4. L-ortografija tajba, l-ideat u l-preżentazzjoni pulita jgħinuk tikseb aktar marki.

TIKTEB XEJN F'DIN IS-SEZZJONI

SKEMA TA' MARKI GĦALL-UŻU TAL-GĦALLIEMA

Sezzjoni	**A** 20	**B** 10	**Ċ** 6	**D** 16	**E** 8	**F** 15	**Ġ** 15	Marka taħdit 5%	Marka smigħ 5%	Marka totali 100%
Marka										

Kummenti:

____

____

____

____

St. Francis Secondary

St. Francis Secondary

A. Il-Kitba (20 marka)

Ikteb **komponiment** ta’ 250 kelma fuq **wieħed** minn dawn it-titli:

1. Tifkiriet tal-iskola primarja.
2. Ħolma li żammitek thewden fuqha ġurnata sħiħa.
3. Dar abbandunata. Iddeskrivi.
4. Kif tkun il-ħajja mingħajr mowbajl?

Dan huwa spazju biex tagħmel il-pjan ta’ kitba tiegħek. Kun libera li tikteb dak li tixtieq.

Ikteb it-titlu tal-komponiment magħżul u kompli l-kitba tiegħek f’dan l-ispazju provdut.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

St. Francis Secondary

St. Francis Secondary

St. Francis Secondary

B. Taħriġ il-Fehem (10 marki)

Ta' tnax-il sena meqjusa aktar intelliġenti minn Einstein u Hawking

Tifla Ingliża ta' tnax-il sena li tħobb ħafna l-iskola kienet tħoss li ssib ċerti suġġetti ħfief għaliha u bdiet tissuspetta li hi kemxejn intelliġenti iżjed minn ħaddieħor. Għalhekk xtaqet tagħmel test biex tivverifika sa fejn tasal l-intelliġenza tagħha. Madankollu, qatt ma assumiet li fit-test se ġġib marki aħjar minn ġenji magħrufa bħal Albert Einstein u Stephen Hawking. (para. 1)

Lydia Sebastian għamlet il-*Mensa IQ test* li huwa wieħed mill-aktar testijiet diffiċli li jeżisti biex jivverifika l-livell ta' intelliġenza ta' persuna. Dan it-test normalment isir lil dawk in-nies li huma verament intelliġenti u li jispikkaw fost oħrajn. L-*IQ* (*Intelligence Quotient*) ta' persuna normali jkun bejn ħamsa u tmenin u mija u ħmistax. Albert Einstein u Stephen Hawking huma meqjusa li għandhom *IQ* ta' madwar mija u erbgħin. Madankollu, Lydia ssuperathom it-tnejn billi ġabet riżultat ta' mija tnejn u sittin li huwa l-ogħla riżultat li tfal tal-età tagħha jistgħu jġibu. (para. 2)

F'intervista Lydia qalet li kienet hi li staqsiet lill-ġenituri tagħha biex tagħmel it-test u baqgħet tinsisti magħhom għal sena sħiħa qabel m'aċċettaw. Qalet li qabel m'għamlet it-test kienet qed tibża' li se jkun wisq diffiċli għaliha imma meta bdietu sabitu aktar faċli milli ħasbet li se jkun. Dan it-test dam sagħtejn u nofs sħaħ. Meta mistoqsija minn ġurnalisti dwar il-fatt li hija meqjusa aktar intelliġenti minn Einstein u Hawking, Lydia wieġbet li ma taħsibx li għandha titqabbel magħhom għaliex il-kisbiet li għamlu f'ħajjithom huma straordinarji. (para. 3)

It-tifla qalet li għadha mhix ċerta x'tixtieq tagħmel la tikber. Għalkemm dak li qed tistudja fit-tieni sena Sekondarja qed issibu kemxejn faċli, qalet li s'issa għadha qed tieħu gost l-iskola ma' sħabha u tixtieq tkompli tgawdi l-ħbiberija tagħhom. Hi sostniet kemm huwa importanti li tisfida lilek innifsek u ma tħallix lil ħaddieħor jiddeċiedi għalik x'għandek tagħmel. Żiedet tgħid iżda li probabbli la tikber tkompli tiffoka l-istudju tagħha fuq il-matematika għax huwa wieħed mis-suġġetti l-aktar favoriti. (para. 4)

(artiklu addattat mis-sit www.tvm.com.mt)

Wieġeb f'sentenza kompluta:

1. Ma' min qed tiġi mqabbla Lydia Sebastian? (marka)

____

2. Xi xtaqet tagħmel Lydia u kemm damet tistenna biex taqta' xewqitha? (2 marki)

____

____

3. X'riżultat irnexxielha tikseb Lydia? (marka)

____

4. Spjega fi kliemek x'wassalha biex tagħmel dan kollu. (2 marki)

____

____

5. Għaliex taħseb li Lydia tibqa' daqstant umli meta hi tfajla intelliġenti ħafna iżjed minn ħaddieħor? Tista' tirreferi għall-artiklu wkoll. (2 marki)

____

____

6. Għaliex taħseb li din it-tfajla għandha *IQ* daqstant għoli meta tqis li għad għandha tnax-il sena biss? (2 marki)

____

____

St. Francis Secondary

Ċ. Għarfien il-Lingwa (6 marki)

Fisser fi kliemek dak il-kliem immarkat b'linja taħtu:

1. tivverifika (para. 1) - ____________________
2. straordinarji (para. 3) - ____________________
3. sostniet (para. 4) - ____________________

Sib il-kelma mis-silta li tfisser bħal:

4. ħasbet - ____________________
5. bniedem - ____________________
6. tqil - ____________________

D. Il-Grammatika (16-il marka)

Aqra din l-informazzjoni u wara imla dak li hu mitlub.

In-niċeċ u l-istatwi tal-ġebel, magħmula minn ħaddiema b'sengħa kbira, li nsibu fit-toroq tal-ibliet u l-irħula tagħna għandhom marbuta magħhom storja, qima u anki arti. Minn dawn insibu bosta li twaqqfu fis-sekli 17 u 18, iżda l-biċċa l-kbira tagħhom twaqqfu fis-sekli 19 u 20. L-indulġenzi mogħtija mill-isqfijiet ta' Malta, flimkien mal-fanali tal-ħadid li għadhom hemm quddiem xi wħud minnhom huma l-isbaħ xhieda kemm minn dejjem dawn ix-xbihat għeżież kienu marbuta ma' qalb il-poplu tagħna. (para. 1)

Tony Terribile, li kiteb artiklu lilna, jgħidilna li f'xi wħud minn dawn, naraw xogħol dettaljat ta' skultura fina filwaqt li f'oħrajn naraw l-arti popolari magħmula mid-dilettanti. B'danakollu, kollha flimkien dawn in-niċeċ u l-istatwi mxerrdin mal-ibliet u l-irħula tagħna jiffurmaw parti mill-wirt kulturali u reliġjuż tal-gżejjer tagħna. (para. 2)

(Addattata minn pubblikazzjoni li dehret fis-'Sagħtar' tal-1999)

St. Francis Secondary

1. Agħti l-farrad waħdieni tan-nom "ġebel" ________________________
2. X'inhu l-ġens tan-nom "poplu"? ________________________
3. Mill-ewwel paragrafu sib nom fil-kollettiv. ________________________
4. Agħti l-plural sħiħ tan-nom "xogħol". ________________________
5. Sib nom fil-plural miksur mill-ewwel paragrafu. ________________________
6. Sib nom tal-aġent mill-ewwel paragrafu. ________________________
7. Aqleb in-numri fi kliem: "fis-sekli 17 u 18". ________________________

   ____
8. Sib eżempju ta' aġġettiv fis-superlattiv. ________________________
9. Sib eżempju ta' pronom dimostrattiv. ________________________
10. X'tip ta' pronom hu użat fil-frażi "tal-ġebel li nsibu"? ________________________
11. Agħti kelma waħda għal "kiteb artiklu lilna". ________________________
12. Sib partiċella mill-ewwel paragrafu. ________________________
13. Sib verb sħiħ mit-tieni paragrafu. ________________________
14. Agħti l-mamma tal-verb "naraw". ________________________
15. X'tip ta' verb hu l-verb "nsibu"? ________________________

E. Il-Malti Komunikattiv (8 marki)

1. F'madwar 80 kelma, ibgħat ittra informali lil xi ħadd minn sħabek biex tgħidlu jew tgħidilha dwar film interessanti li għadek kemm rajt.

jew

2. F'madwar 80 kelma, ibgħat ittra informali lil ħuk li jgħix barra minn Malta u għidlu kif beħsiebek tqatta' l-vaganzi tas-sajf li ġejjin.

Isem lil min se tibgħat l-ittra: Joseph/ Josephine
Ismek: Diane Pace
L-indirizz tiegħek: 93, Triq il-Qronfla, il-Mosta, MST 4010

St. Francis Secondary

Immarka liema ittra informali għażilt: 1 □ 2 □

St. Francis Secondary

F. Il-Poeżija (15-il marka)

Aqra u wieġeb il-mistoqsijiet dwar kull poeżija.

1. Żewġ strofi meħuda mill-poeżija 'Lin-Naħla' ta' Ġużè Muscat Azzopardi:

"Bieżla bħan-nemla
Bħat-tajr ħafifa
Dejjem fuq tagħha,
Dejjem nadifa."

"Magħluqa f'darha,
Flimkien ma' ħutha,
Dejjem fuq xogħ'lha
Qalbha marbuta;"

Wieġeb:

a. Agħti eżempju ta' anafora minn dawn iż-żewġ strofi. (marka)

____

b. X'tissejjaħ it-teknika użata fil-kelma "xogħ'lha" u għaliex tintuża? (marka)

____

____

ċ. Ma' xiex qed tiġi mqabbla n-naħla u għaliex? (marka)

____

____

d. X'eżempju għandu jieħu l-bniedem minn din il-kreatura li ħalaq Alla stess? Saħħaħ it-tweġiba tiegħek billi tirreferi għall-poeżija. (2 marki)

____

____

____

2. Versi meħuda mill-poeżija 'Il-Ħolma t'Alla' ta' Anton Buttigieg:

"irfes bil-mod, imxi bis-skiet u l-qima,
kif timxi ma' pjanist meta bil-pjanu
jieħdok bil-ħlew fil-ħolma ta' Chopin"

Wieġeb:

a. X'forma għandha din il-poeżija u għaliex? (marka)

____

____

St. Francis Secondary

b. X'tip ta' vers huwa użat f'din il-poeżija u għaliex ? (marka)

____

____

ċ. Ma' xiex qed iqabbel il-mixja tagħna l-poeta? (marka)

____

d. L-idea li kien iħobb jitkellem dwarha Anton Buttigieg iddur mat-tema ta' din il-poeżija. Fisser aħjar fi kliemek billi tirreferi għal din il-poeżija. (2 marki)

____

____

3. Versi meħuda mill-poeżija 'M'hemmx Għalfejn' ta' Trevor Żahra:

"Kollox dlonk ... perfett ... preċiż ...

Fadal biss oġġett wieħed
Illi baqa' dak li kien,
Li trid timxi dejjem miegħu
Bil-pass tiegħu:
Iż-Żmien!"

Wieġeb:

a. X'tikkummenta dwar l-istruttura ta' din il-poeżija? Sewwa sew, kif tispjega l-versi u r-rima f'din il-poeżija? Għaliex taħseb li intużat din it-teknika? (2 marki)

____

____

____

b. X'jissejjħu l-puntini fl-ewwel vers imniżżel? X'effett iħallu fuq il-poeżija u fuq il-qari? Spjega fi kliemek it-tieni strofa billi tagħmel enfasi fuq il-kelma "Żmien". (3 marki)

____

____

____

____

St. Francis Secondary

Ġ. Il-Proża 'Id tad-Deheb' ta' Ivan De Battista (15-il marka)

Aqra din il-parti meħuda mir-rumanz u wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

> "Luca ma kellux tpattija f'moħħu. Ried jgħinhom. Ried joffrilhom l-id tal-ħbiberija. Ried li minn dak il-ħażin kollu li kien twettaq, joħroġ xi ħaġa tajba minnu.
>
> Ixxabbat ftit ieħor u offra idu lil Cedric. Dak għall-bidu ġibed idu lura. Staħa minnu. Ma setax jifhem kif dak li kienu għamlulu tant ħsara, dakinhar xorta kien se jgħinu."

1. Kif tiddeskrivi l-karattru ta' Cedric li qed jissemma f'din is-silta? (marka)

____

____

a. Ma' min kien jagħmilha Cedric u x'kien l-iskop tagħhom? (2 marki)

____

____

____

2. X'tikkumenta dwar il-karattru ta' Luca? (2 marki)

____

____

a. X'kien qed iżommu jħares 'il quddiem f'dak li kien għaddej minnu? (marka)

____

____

b. Minn xiex sofra kawża tan-nuqqas ta' rispett minn xi wħud? (marka)

____

____

3. Kif tidher r-realtà tal-ħajja f'dan ir-rumanz? (marka)

____

a. Ma' min niltaqgħu f'ħajjitna li jnaqqsilna mill-kuraġġ li jkollna? (marka)

____

____

St. Francis Secondary

b. Fil-każ ta' Luca, bis-saħħa ta' min sab il-kuraġġ kollu li kellu bżonn? (2 marki)

____

____

4. Min huma l-eroj tal-lum il-ġurnata? (2 marki)

____

____

a. Min jidher bħala l-eroj f'dan ir-rumanz u b'liema mod wera dan? (2 marki)

____

____

____

TMIEM IL-KARTA

F'dan l-ispazju t'hawn taħt tista' tniżżel xi punti jew xi noti għalik marbuta ma' din il-karta.

St. Francis Secondary